

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 94 คน และครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 874 คน รวมทั้งหมด 968 คน

2. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มอย่างง่าย โดย ชูแมคเกอร์ และโลแมกซ์ (Schumacker & Lomax, 1996 อ้างถึงใน มณฑา จำปาเหลือง, 2551 : 168 -169) ได้สรุปผลงานวิจัยที่มีการศึกษาเรื่องขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยที่ใช้โมเดลลิสเรลว่า จากงานวิจัยของ Ding, Velicer และ Harlow ในปี 1995 พบว่างานวิจัยที่ใช้โมเดลลิสเรลส่วนใหญ่ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 100 -150 คน และให้ผลการวิจัยที่น่าพอใจ Boomsma เสนอไว้ในบทความเมื่อปี 1983 ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมควรเป็น 400 คน นอกจากนี้ชูแมคเกอร์ และโลแมกซ์ (1996) และคณะ (1998) เสนอใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ที่นักสถิติวิเคราะห์ตัวแปรพหุใช้กันมากคือ ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 - 20 คนต่อตัวแปรในการวิจัยหนึ่งตัวแปร ทั้งนี้การวิจัยต้องพิจารณาความซับซ้อนของโมเดลที่ใช้ด้วย ถ้าโมเดลที่ใช้มีความซับซ้อนมาก และ

การแจกแจงของตัวแปรไม่เป็นแบบโค้งปกติ ต้องเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้รับกัน หลักการสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่นักวิจัยควรต้องคำนึงถึง คือ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีกเท่าตัวสำหรับใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตรวจสอบความตรงข้ามกลุ่ม (Cross Validation) ถ้านักวิจัยตัดสินใจเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่าง 200 คน ในการวิจัยควรสุ่มตัวอย่าง 400 คน แล้วนำมาสุ่มแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล อีกกลุ่มหนึ่งสำหรับการตรวจสอบแบบข้ามกลุ่ม ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรอิสระที่เป็นตัวแปรแฝง 2 ตัว ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ และ 2) การมีส่วนร่วม ซึ่งตัวแปรแฝงทั้งหมดนี้ประกอบไปด้วยตัวแปรที่สังเกตได้ทั้งหมด 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5) การตัดสินใจ 6) การปฏิบัติการ 7) รับผลประโยชน์ และ 8) การประเมินผล ส่วนตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรแฝง 1 ตัว ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) โครงสร้างขององค์กร 2) ระบบผลตอบแทน 3) ทรัพยากรมนุษย์ และ 4) วัฒนธรรมองค์กร รวมตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 12 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างสามารถประมาณได้น้อย 240 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ประชากรที่ใช้	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหาร	94	23
ครู	874	217
รวม	968	240

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

ลักษณะแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นระบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ใช้เกณฑ์น้ำหนักคะแนนและมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550 : 107-108)

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักเป็น 5 คะแนน
มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	ให้น้ำหนักเป็น 4 คะแนน
มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักเป็น 3 คะแนน
มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย	ให้น้ำหนักเป็น 2 คะแนน
มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักเป็น 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยวางแผนดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและกรอบแนวคิดขอบเขตการวิจัย
3. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไข แก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์
4. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัย มาแก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำ
5. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา พร้อมวิเคราะห์คำถามให้เหมาะสมครอบคลุมตามประเด็นที่ศึกษาวิจัย
6. ปรับปรุงเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

7. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่อนคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปทดลองก่อนเก็บข้อมูล

8. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยฉบับนี้ เป็นการหาความเที่ยงตรง (Validity) การทดสอบหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ด้านโครงสร้างเนื้อหาวิชาและภาษาเพื่อให้มีความสมบูรณ์เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม มีความถูกต้อง พร้อมทั้งหาค่า IOC (Item - Objective Congruence Index) ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล ซึ่งรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจแบบสอบถามมีดังนี้

1.1 ว่าที่ร้อยตรีประเสริฐ รุจิรา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยางน้ำกลัดใต้ วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.2 นางยุวณิษฐ์ เชื้อนิล รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.3 นายสมพงษ์ เกศนิลพรรณ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวิจัย

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation

Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item- total Correlation) ของไวร์สมา และจัวร์ (Wiersma & Jurs อ้างถึงใน มณฑา จำปาเหลือง, 2551 : 177) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกร = .20 ขึ้นไป เป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเที่ยงทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) โดยนำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .80 ขึ้นไป นำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ซึ่งแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำตามแนวคิดของอโวลี และยามมารีโน (Avolio & Yammarino, 1991 อ้างถึงใน จวีวรรณ จันทรเม่ง, 2552 : 37 - 38) บาส (Bass, 1985 อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 8-11) สุนทรินทร์ แก้วกนก (2557 : 32 - 33) สุพานี สฤษฏ์วานิช (2549 : 326 - 327) เลทวูด และเจนซี่ (Leithwood and Jantzi, 1996 อ้างถึงใน อริย์ กังสานุกุล, 2553 : 34 - 40) และสตีเฟนส์ พี ร็อบบิ้นส์ และแมร์รี่ เคาล์เตอร์ (Stephen P. Robbins and Mary Coulter : 2007 แปลโดย วิรัช สงวนวงษ์วาน, 2551 : 242 - 243 อ้างถึงใน สุขามนตร์ เข้มเจริญกิจ, 2552 : 25) ด้านการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของศุภมาส การะเกตุ (2553 : 34) ชัชวาลย์ ทัดศิวัช (2551 : 31-32) บุญเพ็ง วงศ์หน่อบุญธรรม (2550 อ้างถึงใน มณฑา จำปาเหลือง, 2554 : 193) และมยุรี ศรีอุดร (2548 : 13) และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติตามแนวคิดของวิทยา คำนธำรงกุล (2546 อ้างถึงใน มณฑา จำปาเหลือง, 2554 : 152 - 153) พิบูล ทีปะปาล (2551 : 231 - 232) และชนินทร์ ชุณหพันธ์รักษ์ (2544 อ้างถึงใน มณฑา จำปาเหลือง, 2554 : 153) โดยสรุปแบบสอบถามทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะกรรมการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือและอนุเคราะห์จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ในการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. การเก็บแบบสอบถามคืน โดยขอความกรุณากลุ่มตัวอย่างนำแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์หรือทางช่องรับเอกสารของโรงเรียนของผู้วิจัยและในกรณียังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. การจัดกระทำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 240 ฉบับ ไปยังผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน ได้รับคืนจำนวน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของเบสท์ (Best, 1981 : 182) ตามรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)